

INTERJÚ POTYÓ IMRÉVEL, AZ ÉV TERMÉSZETFOTÓSÁVAL

Szenvedéllyel a természetben

Potyó Imre azon kevesek közé tartozik, akinek igen hamar sikerült kialakítania saját, egyéni stílusát. A naplemente utáni kékórában, az éjszaka sötétjében fotózza az erdő-mező lakóit, gyakran melegfényű lámpával kiemelve őket a sötétségből. A kérészek, madarak, kaszáspókok megvilágítva láthatóvá válnak, de az így előidézett komplementer színek a fotónak is különleges dinamikát adnak. A Magyarországon elérhető legrangosabb természetfotós elismerésben részesült 2018 novemberében: elnyerte az Év Természetfotósa díjat.

A Természet Világa olvasói nevében is gratulálók ehhez a jelentős sikerhez. Számított rá, hogy megnyeri a naturArt pályázatát?

Köszönöm szépen! Tavaly az én képem lett az Év természetfotója, de ebből nem az következik, hogy egy év múlva megnyerem a pályázat fődíját. Habár 2012 óta minden évben sikerrel szerepelnek a fotóim, nem számítottam a győzelemre. Egy-egy feledhetetlen képet kellő megszállottsággal, kitartással, hozzáértéssel el lehet készíteni, de az Év természetfotósa címet az kapja meg, aki több különböző kategóriában (madarak, emlősök, kompozíciók, növények, tájak stb.) is jeleskedik, kiemelkedő portfóliót nyújt be. Hosszú az érési folyamat: ha éveken keresztül, szüntelenül gondolkodunk a különféle témákon, vagy ha napközben bevillan egy-egy kép, és azon pár percig morfondírozunk, látásmódunk ezáltal is fejlődik.

A kulcs a belső tűzben és az állandóságban rejlik: felfedezni azt, amiben igazán jók vagyunk, elköteleződni egy előremutató ügy érdekében és szenvedéllyel úzni, amíg csak élünk – és közben olyan meglepő élményekkel, másokra tett hatással és sikerekkel találkozni, amire sosem gondoltunk volna.

A neve jól ismert a természetfotósok körében: az elmúlt években számos kimagasló eredményt ért el hazai és nemzetközi versenyeken. Melyekre a legbüszkébb?

A világ legrangosabb természetfotós pályázatán, a londoni *BBC Wildlife Photographer of the Year*-en 2016-ban két dunavirág kérészes képem Finalist különdíjban részesült, és tavaly

a legjobbak közé jutott az az éjszakai lepkés fotóm, amelyik idehaza az Év természetfotója lett. Számtalan nemzetközi és hazai nagydíjat, kitüntetést nyertem el. Az elismerések legnagyobb haszna a megdöbbentően széles fórum: a nagy pályázatok képei kontinenseket átívelő vándorkiállításokon, albumokban és a világhálón akár 50 millió emberhez is eljuthatnak. Ez a legnagyobb öröm nekünk: átadhatjuk az odakint megélt varázslat hangulatát és tudatosíthatjuk a természeti értékek fontosságát!

Tudatosan törekedett személyes stílusjegyeinek a kidolgozására?

Direkt törekedni a stílus kialakítására erőltetett, silány próbálkozás lenne, ehelyett inkább álmodozunk, és hagyjuk az álmokképeket kibontakozni. Fotós pályafutása kezdetén az ember még mindenevő, mindenre rákattint, a kezdő tanulási fázisban gyakran másol, de erre szükség van. A képeinken azonban előbb-utóbb felismerhetővé válik, mit jelent nekünk a természet, miért és hogyan szerelmedtünk belé. Ha ezt a tehetség motorja erősíti, egyszer csak elköteleződünk és eredetivé válunk. Ilyenkor már ne kötődjünk mások fotóihoz. Ha valaki kidolgozott korábban egy témát, akkor hagyjuk azt meg neki, mi pedig keressük meg a sajátunkat, így váljunk újszerűvé.

Meséljen az éjszakai fotózás hangulatáról, sajátosságairól!

Az éjszakai erdő rendkívül izgalmas, feszült hangulatú: olyan élőlényeket láthatunk, amelyek nappal nem mozognak. Ilyen például hazánk legritkább, őshonos tizslábú rákja, a fokozottan védett, éjjeli életmódot folytató kövi rák.

A tavalyi év legszebb estéin először a még lombos, holdfényes szeptemberi erdőben, később pedig a kopasz fák alatt, egy november végi fagyos erdőben komponáltam, a Börzsöny egyik tiszta vizű hegylábi patakjában. A gépvázamat akváriumba helyezve, víz alatti-feletti módszerrel, multiexpóval készült *A patak ura* című kép: az első szűk rekesszel, vakuval, aztán nyitott rekesszel és hosszabb expozícióval, valamint áttekert élességgel a csillagokra. Az idei pályázaton kiállított 7 alkotásomból 6 fotó készült sötétben. A rákon kívül látható egy megdőlt ártéri öreg fa törzsén portyázó kaszászpók, egy másik példány pedig éppen egy spórát eregető gombakalap alatt fogyasztotta a táplálékát. A „gombavárost” a csillagívekkel együtt komponáltam meg, két kép az alkonyatban szárnyaló rovarokról készült. Tavaly nyáron a Gödi-sziget homokfövényén futkosva 16 estét töltöttem az alkonyatban meginduló rovarok fotózásával. Vakuval és hosszabb expozícióval sikerült a parányi szárnyasokat megörökítenem és a helyszín hangulatát elővarázsolnom.

A pályázatnyertes portfólió Március címet viselő darabja más látvány- és élményvilághoz kötődik. Ez azt jelenti, új úton kezdett járni, más témák, más napszakok felé fordul az érdeklődése?

Az elmúlt években nem konkrét témák, inkább a különös hangulatok, az érdekes közelképek, a szokatlan képi kompozíciók ragadtak magukkal, amelyeket többnyire az alkonyat és az éjszaka fényeiben örökítettem meg. Manapság egyre inkább célom érdekesen bemutatni olyan varázslatos fajokat, jelenségeket, amelyek kevésbé ismertek még a természetfotósok előtt is. Hosszasan kísérletezek egy-egy izgalmasabb téma kidolgozásával, ahol a hangsúly a szokatlan bemutatásra kerül. A csillagvirágokhoz már 15 éve kijárok, és az előző évekhez képest mindig igyekszem őket máshogyan fotózni. Ezen a kora tavaszi napon a gödi ártéren a borostyánszőnyegen fekvő, az illatos, piciny csillagvirágok közt hallgattuk a lágyan éneklő vörösbegyét, az ökörszemet és egy hangját próbálgató, flótázó fekete rigót.

Biztosan tudja, hogy éveken át mintaképiül szolgált a kezdő természetfotósok számára: köztudottan nem csúcskategóriás géppel érte el világraszóló sikereit. Változott azóta a felszerelése?

Egyes témák megkövetelik a professzionális csúcspotikákat, de kiváló képekhez nem minden esetben kell méregdrága felszerelés — kellő természettudományos ismeret és hatalmas képzelőerő annál inkább! Az elmúlt időszakban a pályázati sikereim lehetővé tették a felszerelésem bővítését, de továbbra sem vágyom csúcskategóriás gépvázakra, hiába próbálnak sokan rábeszélni. Jelenleg Nikon D7200-at, egy közgyűrésorral „felturbózott” makrót és egy széleslátósögű objektívet

használok elsősorban. Sokkal fontosabb a megújulás képessége: engem az új fajok megismerése és az újszerű viselkedések láttatása hajt.

Mikor kezdte a természetfotózást, és mi indította el ezen az úton?

Gyermekkorom óta hobbim a természetjárás, a túrázás, a madármegfigyelés. Mindig vittem magammal egy egyszerű kompakt gépet, ám csupán azért, hogy dokumentáljam azt az élőhelyet, ahol jártam, amit megfigyeltem. Aztán a túrák, madarászatok során lassan a fotózásé lett a főszerep, és immáron tizenkét éve digitális tükörreflexes géppel keresem a szépet. Az élményt kívánom hazavinni és megosztani a szélesebb közönséggel, cikkek, pályázati fórumok, kiállítások és látványos — iskolákban, rendezvényeken, jeles napokon tartott — prezentációk keretében. Autodidakta módon, szakkönyvekből, pályázati anyagokból képezem magam, de sokat tanulok más természetfotósok munkáiból. Tagja vagyok a *Nimród Fotóklub*nak és a *naturArt*nak. Kisgyermekkorom óta Gödön élek, ahol a csodás természeti környezet: a Duna-part, a Dunakanyar, a Börzsöny hegység inspiratív hátteret biztosít mindehhez. A Szegedi Tudományegyetemen szereztem környezetkutatói diplomát, így a természettudomány az életem fontos része.

Az érdeklődők hol láthatják a fotóit?

A közösségi oldalamon hangulatkeltő, ismeretterjesztő szövegek kíséretében rendszeresen bemutatom alkotásaimat (<https://www.facebook.com/imre.potyó>). A képeim a *Varázslatos Magyarország* pályázat és a *naturArt* oldalán, valamint a világhálón sokfelé láthatók. Az *Élet és Tudomány* folyóirat *Beszélő képek* c. rovatában rendszeresen publikálom fotókkal és szöveggel kísérve a legizgalmasabb élményeim — legutóbb a hibernáló denevérekről és a téli madáretetésről írtam.

Milyen tervek foglalkoztatják? Hol és hogyan folytatja a természetfotózást?

A tél tájfotózásra csábít. A hegyek legmagasabb csúcsai kiemelkednek az időszakra jellemző, ún. hidegpárnából, ködfelhőből. „Odalent” hosszú napokig szürkeség, lehangoltság uralkodik, a 400-800 méter között beülő ködfelhőben varázslatos zűzmara képződik. A csúcsokon kora tavasz fogad napsütéssel, rendkívül átlátszó égbolttal, 200 km-es látótávolsággal. Megunhatatlan. Az elhagyott bányákban kis patkósdenevérek telelnek; róluk sokan nem tudják, hogy ez a faj ilyenkor is aktív, az egyedek gyakran kijárnak táplálkozni, téli szúnyogokra, téli araszoló lepkékre vadászni. A denevérek röptét szeretném megörökíteni a havas erdővel. A hó felszínén is van élet: ott apró ugróvillások közlekednek, téli szúnyogok figyelnek. A természetben mindig találni érdekeset, sosem lesz vége..

TÓSZEGI ZSUZSANNA